

VALAHIA

2 0 1 6

Manualul
Evaluatorului

CUPRINS

1. INTRODUCERE	3
1.1 Exercițiul Valahia 2016.....	3
1.2 Obiectivele Exercițiului.....	3
1.3 Scopul Manualului Evaluatorului.....	4
1.4 Limitări.....	4
1.5 Autori	5
2. PROCESUL DE EVALUARE.....	6
2.1 Introducere	6
2.2 Organizațiile participante pe amplasament și în afara amplasamentului	6
2.3 Echipa de evaluare	7
2.4 Procesul de Evaluare	8
2.5 Criterii de evaluare	8
3 PROCESUL DE COLECTARE A DATELOR.....	12
3.1 Evaluatori	12
3.2 Formularul online destinat jucătorilor.....	13
3.3 Colectarea informațiilor	14
3.4 Raportul de evaluare.....	14
4 PROCESUL DE RAPORTARE.....	14
Planul de acțiuni	14
ANEXĂ. OBIECTIVE ȘI CRITERII DE RĂSPUNS	16

LISTA TABELELOR

Tabelul 1: Organizații participante	7
---	---

LISTA FIGURILOR

Figura 1: Procesul de Evaluare	6
Figura 2: Fluxul informațional de notificare.....	10
Figura 3: Fluxul operațional.....	11
Figura 4: Fluxul schimbului de date științifice/tehnice.....	11
Figura 5: Fluxul răspunsului medical	11
Figura 6: Fluxul comunicării publice (pentru Urgență Generală)	12

1. INTRODUCERE

1.1 Exercițiul Valahia 2016

În perioada 4 - 6 octombrie 2016, autoritatea competentă în domeniul nuclear, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), împreună cu celelalte autorități publice centrale și locale din România cu atribuții în răspunsul la urgențe nucleare și radiologice, organizează un exercițiu național de răspuns la o urgență nucleară, denumit **Exercițiul Valahia 2016**. O situație de urgență nucleară va fi simulată la Centrala Nuclearoelectrică (CNE) Cernavodă cu scopul de a verifica și confirma integrarea planurilor și procedurilor de răspuns la urgență nucleară în sistemul național de management a situațiilor de urgență.

Obiectivul general al Exercițiului Valahia 2016 îl constituie testarea și validarea pregătirii tuturor organizațiilor naționale pentru a răspunde la un eveniment în afara bazei de proiectare la CNE Cernavodă, demonstrând angajamentul autorităților naționale în ceea ce privește instruirea, pregătirea și perfecționarea în domeniul răspunsului la urgențe nucleare.

Organizații participante la Exercițiul Valahia 2016: CNE Cernavodă/ Nuclearelectrica, Primăria Cernavodă, Prefectura Constanța, CNCAN, Ministerul Afacerilor Interne (MAI), Ministerul Sănătății (MS), Ministerul Apărării Naționale (MAPN), Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAPI), Ministerul Transporturilor (MT), Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), Spitalul Clinic de Urgență București (SCUB) și Centrul Operațional de Comandă al Guvernului (COCG).

1.2 Obiectivele Exercițiului

Este recunoscut faptul că riscul apariției unei urgențe nucleare sau radiologice la CNE Cernavodă este improbabil. Luând în considerare nivelul de efort și resursele necesare desfășurării unui exercițiu de acest tip, precum și procesul de evaluare al acestuia, scopul principal al exercițiului Valahia 2016 este de a evalua în mod eficient capacitățile de răspuns ale tuturor organizațiilor, integrate în Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență (SNMSU).

În vederea evaluării SNMSU și a evaluărilor punctuale ale obiectivelor stabilite de către organizațiile participante au fost construite obiective pe 3 niveluri: Nivelul I - sistem, Nivelul II – organizație din sistem, Nivelul III – atribuție/funcție a organizației.

Obiectivele exercițiului de Nivel I sunt acele obiective comune pentru majoritatea organizațiilor participante prin care se testează eficiența SNMSU pentru situații de urgență nucleară sau radiologică. Acestea au fost identificate pentru a valida gradul de pregătire a CNE Cernavoda și a autorităților publice locale și centrale în răspunsul la urgențe nucleare și radiologice.

Obiectivele de Nivel I sunt:

- i. Testarea planurilor de răspuns la urgență nucleară și radiologică și a interfețelor dintre organizațiile de răspuns la urgențe;
- ii. Testarea relațiilor și instrumentelor de cooperare (ex. protocoale, proceduri de răspuns, etc) ale organizațiilor participante precum și modul de implementare al acestora;
- iii. Testarea atribuțiilor, responsabilităților, capacităților organizațiilor participante precum și integrarea lor în SNMSU;
- iv. Identificarea celor mai bune practici actuale, identificarea deficiențelor și a ariilor care necesită îmbunătățiri.

Obiectivele stabilite de către fiecare organizație în parte sunt obiectivele de Nivel II și Nivel III și au fost definite ținând cont de realizarea obiectivelor de Nivel I.

Evaluarea obiectivelor Nivelului I va sta la baza dezvoltării raportului de evaluare al exercițiului.

Pentru obiectivele Nivelului II și III, organizațiile participante vor desfășura propriile evaluări interne cu privire la capacitatea lor de răspuns. Acest lucru le va permite să identifice bunele practici, ariile care necesită îmbunătățiri, eventuale deficiențe și măsuri de rezolvare promptă a acestora, din cadrul planurilor și/sau procedurilor proprii.

1.3 Scopul Manualului Evaluatorului

Manualul Evaluatorului descrie procesul de evaluare, proces ce va fi utilizat pentru identificarea deficiențelor în coordonarea interinstituțională a organizațiilor participante și a lecțiilor învățate în vederea dezvoltării unui plan de acțiuni eficient. Manualul se axează pe detalierea procesului de evaluare a obiectivelor de Nivel I.

Manualul se adresează tuturor persoanelor desemnate, de către organizațiile participante, ca evaluatori și/sau controlori în cadrul exercițiului Valahia 2016, precum și jucătorilor care doresc să înțeleagă procesul de evaluare a exercițiului Valahia 2016.

Se recomandă ca toți evaluatorii și controlorii să completeze formularele de evaluare on-line descrise în Manual. De asemenea, în scopul completării informațiilor colectate de către evaluatori, jucătorii care doresc să participe la procesul de evaluare pot completa un formular de evaluare on-line destinat jucătorilor.

1.4 Limitări

Exercițiul Valahia 2016 se va desfășura cu următoarele limitări:

- Durata exercițiului: 3 zile (4 - 6 octombrie 2016);
- Timp de desfășurare : 8 ore/zi (09:00 – 17:00);
- Scenariu;
- Condiții meteorologice simulate.

1.5 Autori

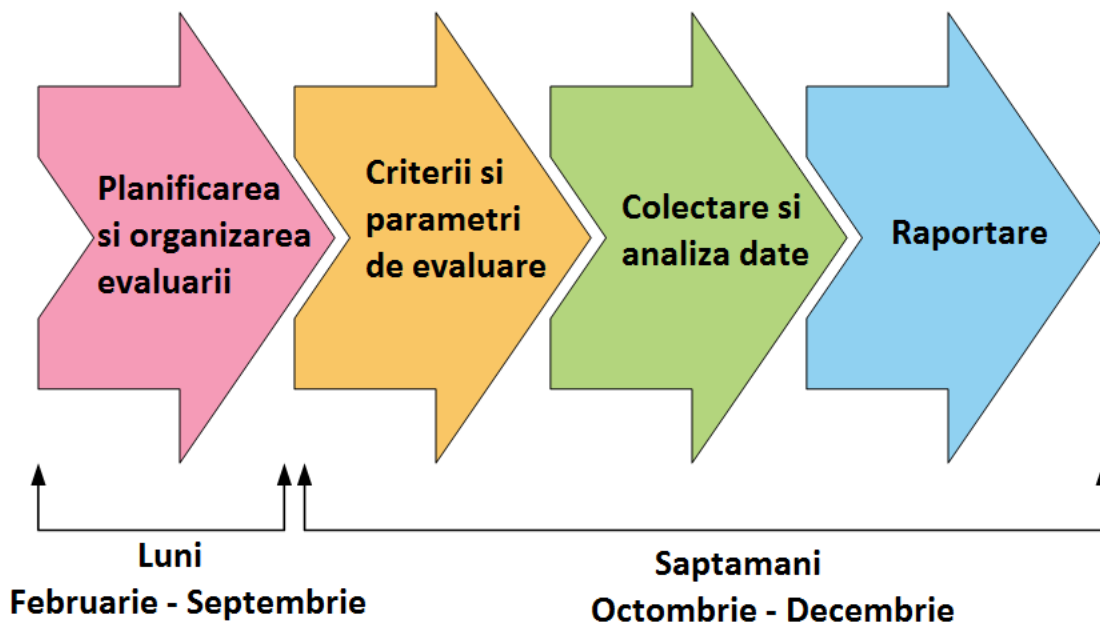
Manualul Evaluatorului Valahia 2016 este realizat de către Grupul de Planificare a Exercițiului (GPE) format din: CNCAN, CNE Cernavodă, MAI, MS, MMAP, MApN și COCG.

2. PROCESUL DE EVALUARE

2.1 Introducere

GPE a dezvoltat un proces de evaluare care corespunde obiectivelor exercițiului și este adaptat domeniului de aplicare și complexității acestuia, precum și numărului variat al organizațiilor participante. Principalele etape ale procesului de evaluare sunt următoarele:

- Identificarea organizațiilor supuse evaluării și a echipei de evaluare;
- Definierea criteriilor și parametrilor de evaluare;
- Elaborarea metodologiei pentru colectarea și analiza datelor;
- Elaborarea raportului de evaluare.

Figura 1: Procesul de Evaluare

2.2 Organizațiile participante pe amplasament și în afara amplasamentului

Organizațiile participante la exercițiul Valahia 2016 sunt enumerate în Tabelul nr. 1. Conform obiectivelor declarate, unele organizații nu au definit obiective de Nivelul I. Aceste organizații ar trebui să-și realizeze propriile evaluări pentru obiectivele de Nivel II și III stabilite.

Tabelul 1: Organizații participante

Operator	
Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă (CNE Cernavodă)	✓
Autorități Locale	
Primăria Cernavodă	✓
Prefectura Constanța	✓
Naționale	
Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN)	✓
Ministerul Afacerilor Interne (MAI)	✓
Ministerul Sănătății (MS)	✓
Ministerul Apărării Naționale (MApN)	✓
Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAp)	✓
Ministerul Transporturilor (MT)	✓
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)	✓
Centrul Operațional de Comandă al Guvernului (COCG)	✓
Altele	
Spitalul Clinic de Urgență București (SCUB)	✓

2.3 Echipa de evaluare

Echipa de evaluare este formată din evaluatori cu experiență în sfera de activitate a organizațiilor participante. Evaluatorii trebuie să fie familiarizați cu atribuțiile, responsabilitățile, planurile și procedurile de răspuns din domeniul pe care îl evaluează, precum și cu scenariul exercițiului, *inject*-urile și acțiunile așteptate ale jucătorilor.

Echipa de evaluare este compusă din:

- **Directorul Exercițiului** - coordonatorul procesului de evaluare, responsabil de desfășurarea, controlul și evaluarea exercițiului;
- **Conducătorul Echipei de evaluare** – conduce echipa de evaluare, responsabil cu dezvoltarea Raportului de Evaluare și a Planului de acțiuni post-exercițiu. Acesta trebuie să aibă o experiență vastă în evaluarea exercițiilor;
- **Evaluator Șef** - conduce echipa de evaluatori dintr-o anumită zonă de desfășurare a exercițiului (ex. Evaluatorul șef CNE Cernavodă de pe amplasamentul CNE);
- **Evaluatori** – responsabili pentru observarea și colectarea datelor pe parcursul exercițiului și participă la dezvoltarea Raportului de Evaluare și a Planului de acțiuni post-exercițiu;
- **Controlor Șef** – responsabil pentru monitorizarea desfășurării exercițiului, precum și a acțiunilor directe ale controlorilor, participă la colectarea datelor, la completarea formularelor de evaluare on-line și la dezvoltarea Raportului de Evaluare și a Planului de acțiuni post-exercițiu;
- **Controlori** – responsabili pentru colectarea datelor și completarea formularelor de evaluare on-line pentru compararea și validarea datelor;

- **Jucători** – participă, pe bază de voluntariat, la procesul de evaluare prin completarea formularelor de evaluare on-line pentru compararea și validarea datelor.

În mod normal, rolurile de evaluator și controlor sunt separate. Cu toate acestea, în cazul lipsei de personal și numai dacă scenariul exercițiului permite, o persoană poate îndeplini atât rolul de evaluator cât și de controlor în cadrul exercițiului. Uneori, atribuțiile și responsabilitățile evaluatorului și controlorului nu pot fi îndeplinite simultan de aceeași persoană, motiv pentru care Directorul Exercițiului trebuie să se asigure că atribuirea ambelor roluri către aceeași persoană nu compromite procesul de evaluare.

2.4 Procesul de Evaluare

Procesul de evaluare cuprinde următoarele activități:

1. Sesiuni de instruire – desfășurate în data de 27 septembrie pentru evaluatorii din București și în data de 29 septembrie pentru evaluatorii din Județul Constanța. În cadrul acestor sesiuni, vor fi furnizate detalii și clarificări cu privire la toate informațiile cuprinse în Manualul Evaluatorului, precum și exerciții privind utilizarea instrumentelor de evaluare on-line;
2. Colectarea de date – se va realiza în timpul desfășurării exercițiului, de către toți evaluatorii, controlorii și jucătorii pe măsură ce își înregistrează observațiile (ex. ora, data, organizația implicată, observația, eficiența)
3. Datele de intrare – toți evaluatorii, controlorii și jucătorii vor fi informați să introducă datele în baza de date a evaluării prin intermediul unui instrument de evaluare on-line;
4. Sedința de evaluare – se va desfășura în perioada 10-11 octombrie 2016 la sediul CNCAN din str. Lt. Zalic, nr. 4, ora 10:00, cu participarea tuturor evaluatorilor ai obiectivelor de Nivel I;
5. Întocmirea raportului de evaluare – raportul va fi întocmit în vederea centralizării observațiilor, constatărilor și concluziilor rezultate din evaluarea obiectivelor de Nivel I. Proiectul de raport va fi transmis spre informare tuturor organizațiilor participante.
6. Finalizarea raportului de evaluare – varianta finală a raportului va fi realizată în cadrul unei reuniuni tehnice între reprezentanții echipei de evaluare și experți internaționali participanți ca observatori la exercițiu.

2.5 Criterii de evaluare

Evaluarea obiectivelor de Nivel I se va axa pe interoperabilitatea și coordonarea organizațiilor din cadrul SNMSU. Evaluarea va identifica nivelul de armonizare a planurilor și procedurilor organizațiilor participante în cadrul răspunsului la situația de urgență. Criteriile de evaluare sunt detaliate și nu vor conține cerințe privind performanțele individuale ale jucătorilor.

Cele șase criterii principale de evaluare sunt:

- Managementul operațiilor de răspuns la urgență nucleară sau radiologică;
- Protecția populației;
- Protecția lucrătorilor în situații de urgență;
- Schimbul de informații științifice/ tehnice;
- Asigurarea eficienței răspunsului medical;
- Coordonarea organizațiilor în procesul de comunicare și informare publică.

Fiecare dintre aceste criterii are unul sau mai multe criterii de succes asociate. Aceste criterii de succes permit o evaluare calitativă și cantitativă a obiectivelor.

În scopul evaluării, interoperabilitatea se definește ca fiind capacitatea de coordonare a răspunsului organizațiilor participante atât pe amplasamentul CNE Cernavodă, cât și în afara amplasamentului, inclusiv capacitatea de coordonare cu alte entități private. Activitățile desfășurate ca parte a interoperabilității sunt schimbul de informații, luarea deciziilor și implementarea deciziilor. Schimbul de informații este susținut de un mecanism coerent de transmitere a informațiilor și infrastructură aferentă. Procesul decizional este susținut de expertiza tehnică și vehicularea informațiilor tehnice între organizațiile suport în luarea deciziilor. Interoperabilitatea în implementarea deciziilor presupune coordonarea echipelor de răspuns din diferite organizații, coordonarea mesajelor și informațiilor publice transmise de organizațiile din SNMSU și coordonarea răspunsului medical între diferitele organizații. De exemplu, un comunicat de presă emis de organizația coordonatoare a comunicării și informării publice se bazează pe informațiile primite din partea tuturor organizațiilor cu atribuții în răspunsul la urgență reflectând astfel interoperabilitatea organizației coordonatoare cu toate organizațiile care au furnizat acele informații specifice.

În figurile de mai jos (vezi Figura 3, Figura 4, Figura 5 și Figura 6) au fost identificate fluxurile informaționale specifice criteriilor de evaluare.

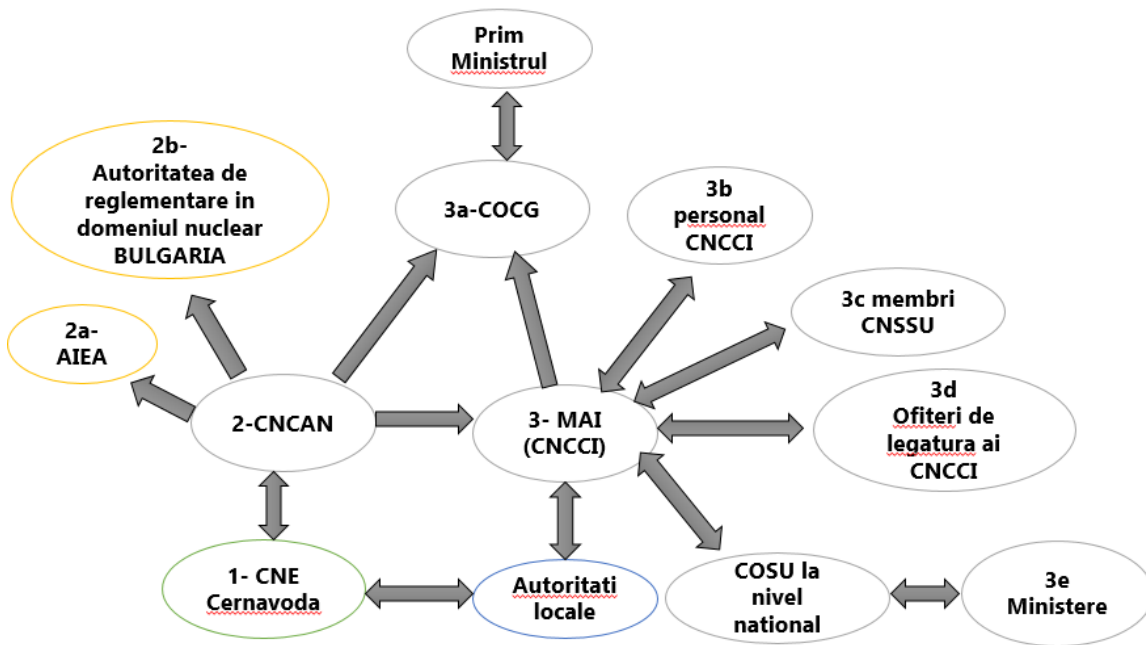
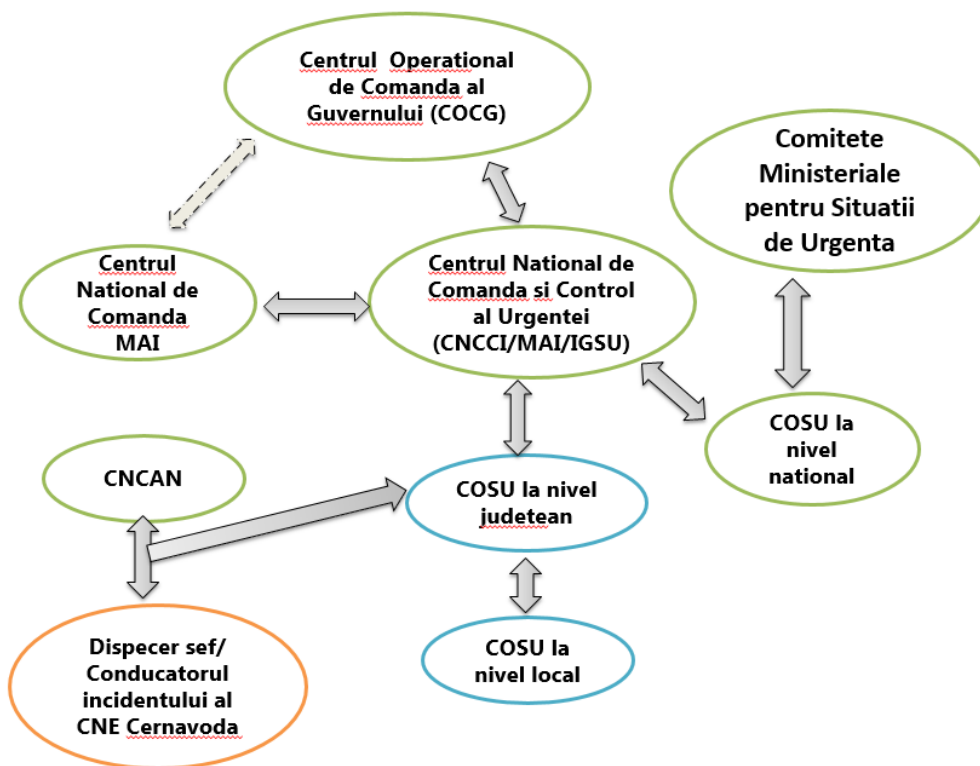
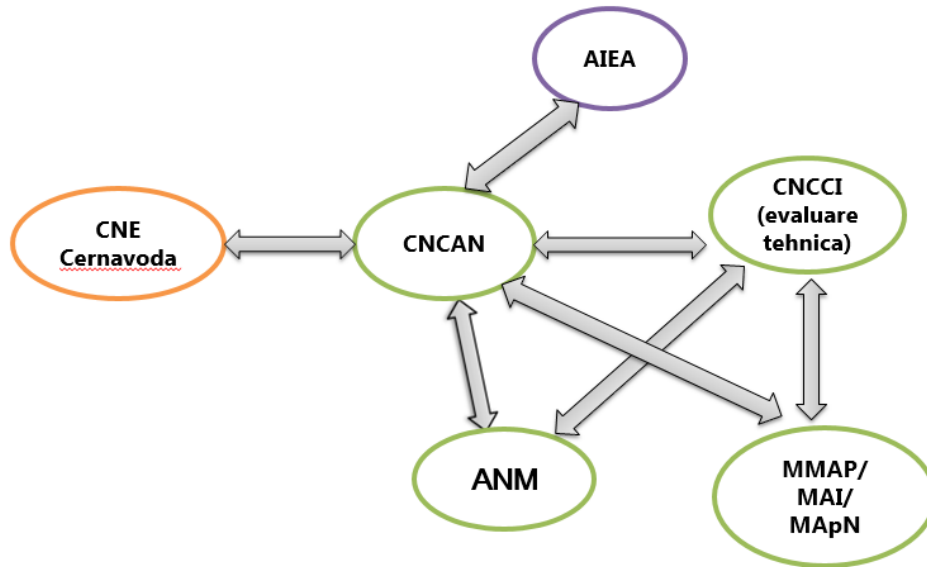

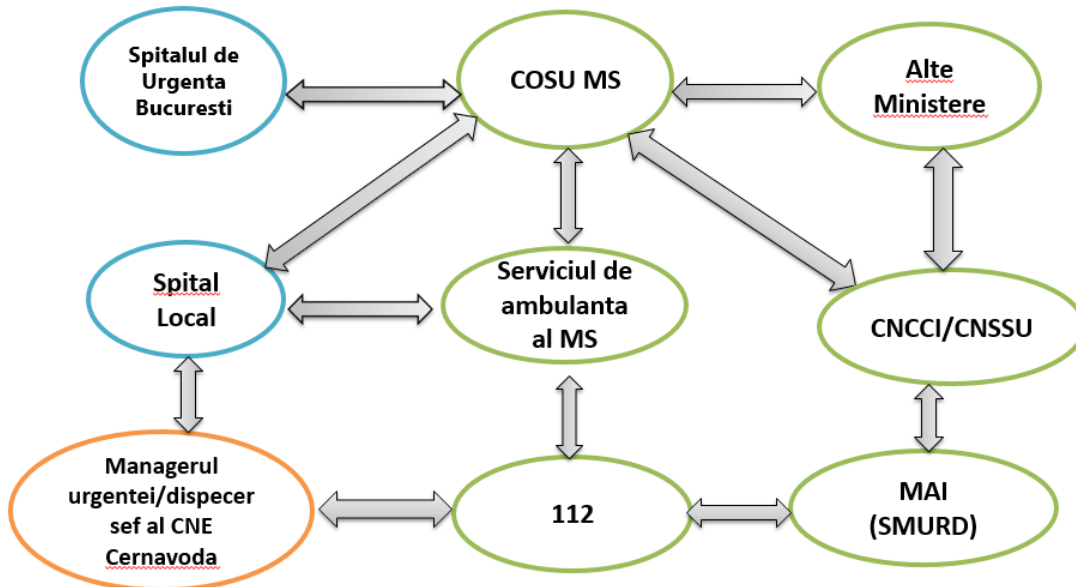
Figura 2: Fluxul informațional de notificare

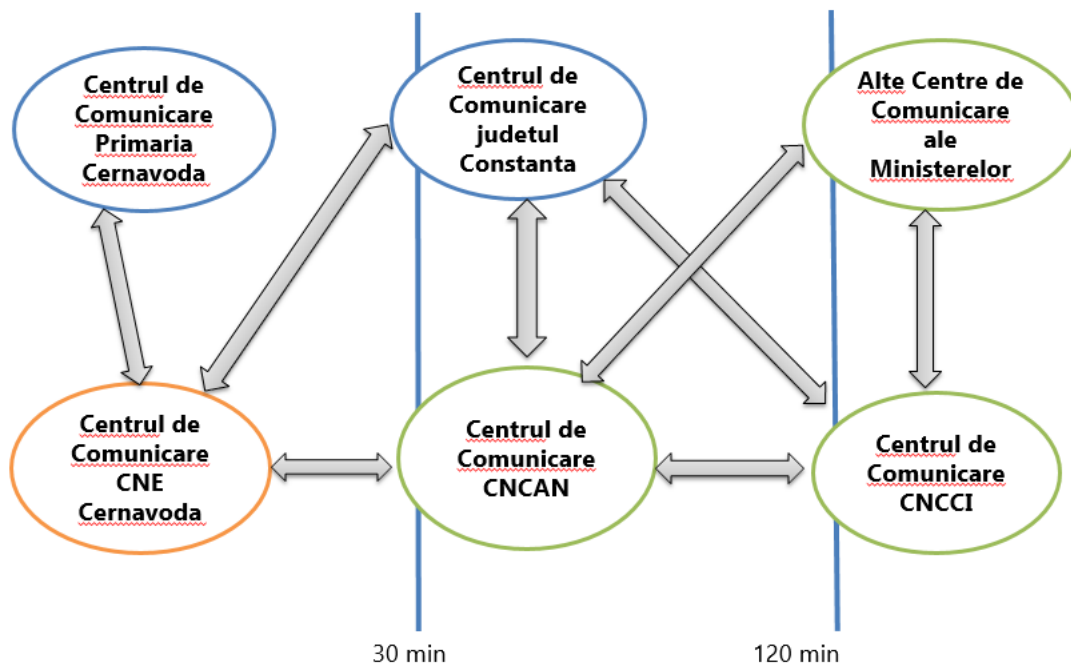
Figura 3: Fluxul operațional

Figura 4: Fluxul schimbului de date științifice/tehnice

Figura 5: Fluxul răspunsului medical

Figura 6: Fluxul comunicării publice (pentru Urgență Generală)

3 PROCESUL DE COLECTARE A DATELOR

3.1 Evaluatori

Rolul evaluatorilor în timpul exercițiului Valahia 2016 este de a urmări acțiunile jucătorilor, de a înregistra timpii de reacție ai acestora, interoperabilitatea între organizațiile participante și alte evenimente (de ex., inițiatorii și destinatarii apelurilor telefonice, informațiile transmise, gestionarea informațiilor primite, etc.).

Evaluatorii nu interacționează în mod normal cu jucătorii, cu excepția situațiilor de urgență reală și a situațiilor în care un evaluator nu este sigur că o acțiune (de ex., convorbiri telefonice) a fost întreprinsă, solicitând clarificări jucătorilor pentru a se asigura că informațiile corecte au fost colectate. Evaluatorii sunt încurajați să discute despre punctele comune din diferitele arii de evaluare cu alți evaluatori și să solicite clarificări sau îndrumări Conducătorului Echipei de evaluare.

Evaluarea globală a interoperabilității jucătorilor și a eficienței în luarea deciziilor va fi realizată în timpul ședinței de evaluare și nu în timpul desfășurării exercițiului.

Evaluatorii au cel puțin următoarele responsabilități:

- Înaintea exercițiului, evaluatorii trebuie:
  - să cunoască scenariul și obiectivele din aria lor de evaluare;

- să se familiarizeze cu planurile de răspuns, conceptele de operare și procedurile din aria lor de evaluare;
  - să cunoască toate criteriile de evaluare, în special cele aplicabile ariei lor de evaluare;
  - să anticipeze acțiunile jucătorilor, în special pentru *inject*-urile aplicabile ariei lor de evaluare.
- În timpul exercițiului, evaluatorii trebuie:
- Să ajungă la locațiile stabilite cu cel puțin 30 de minute înainte de începerea exercițiului;
  - Să se prezinte jucătorilor și controlorilor (să poarte la vedere ecusonul de Evaluator Valahia 2016);
  - Să ocupe o poziție în teren care să le permită evaluarea eficientă a acțiunilor jucătorilor fără a interfera cu acestea (cu excepția situațiilor de urgență reală);
  - Să înregistreze principalele evenimente prevăzute în scenariu și acțiuni ale jucătorilor în ordine cronologică;
  - Să înregistreze fapte (ora, data, locația, organizația și acțiuni repetitive), NU impresii personale;
  - Să înregistreze numai elementele relevante pentru evaluare;
  - Să adreseze întrebări doar pentru clarificări și doar dacă este absolut necesar (să limiteze durata conversațiilor cu jucătorii, controlorii și alți evaluatori);
  - Să acorde atenție tuturor comunicărilor din aria lor de evaluare;
  - Să compare acțiunile și interoperabilitatea cu așteptările, planurile, procedurile, instrucțiunile, etc.;
  - Să intervină sau acționeze în orice situație care poate afecta siguranța participanților și să informeze Controlorul din zonă și pe Directorul Exercițiului;
  - Să nu acorde sprijin jucătorilor în acțiunile întreprinse de către aceștia (să nu le direcționeze sau să le corecteze acțiunile);
  - Să NU modifice scenariul sau să ofere informații jucătorilor.

După încheierea exercițiului, evaluatorii trebuie:

- Să participe la sesiunile de evaluare imediată de la sfârșitul fiecărei zile a exercițiului;
- Să colecteze informații relevante pentru ședințele de evaluare;
- Să completeze formularele online de colectare a datelor și de evaluare până la data de 8 octombrie;
- Să acorde sprijin Conducătorului echipei de evaluare în acordarea de calificative pentru coordonarea interinstituțională și pentru îndeplinirea criteriilor de evaluare în cadrul Reuniunii de evaluare din perioada 10 - 11 octombrie 2016.

3.2 Formularul online destinat jucătorilor

La finalul fiecărei zile de exercițiu, se va solicita jucătorilor să completeze un scurt formular online. Link-ul către pagina formularului se găsește pe portalul exercițiului și este disponibil tuturor jucătorilor. Formularul cuprinde o serie de întrebări cu scopul de a obține cât mai multe informații pentru evaluarea obiectivelor stabilite. Răspunsurile jucătorilor vor fi analizate în timpul ședinței de evaluare.

3.3 Colectarea informațiilor

La finalul fiecărei zile și după terminarea exercițiului, fiecare evaluator va completa formularele online introducând informațiile colectate din aria sa de evaluare, în ordine cronologică. Formularele online destinate evaluatorilor se găsesc pe portalul exercițiului. Evaluatorii trebuie să se concentreze pe înregistrarea evenimentelor și acțiunilor cheie din aria lor de evaluare și să scoată în evidență evenimentele sau acțiunile care necesită informații suplimentare pentru realizarea evaluării exercițiului. În procesul de evaluare al exercițiului vor fi analizate evenimentele și acțiunile principale ale organizațiilor participante punând-se accent pe coordonarea acestora în timp. Echipa de evaluare are obligația de a centraliza și a ordona în mod cronologic înregistrările evaluatorilor în vederea elaborării listei de evenimente critice denumită *Desfășurătorul principal*.

Desfășurătorul principal va fi discutat în cadrul reuniunii de evaluare din perioada 10 - 11 octombrie a.c.

3.4 Raportul de evaluare

Raportul de evaluare va cuprinde următoarele:

- Principalele elemente care sunt incluse în planul de răspuns la urgență în cadrul exercițiului;
- Condițiile de desfășurare ale exercițiului (data și ora, condițiile meteo, etc.);
- Detalii privind organizațiile participante și atribuțiile acestora din cadrul exercițiului;
- Observații pozitive și negative;
- Acordarea de calificative pentru coordonarea interinstituțională și obiectivelor evaluate, conform criteriilor de evaluare însoțite de comentarii corespunzătoare;
- Recomandări de îmbunătățire, argumentate prin observații punctuale, inclusiv recomandări de remediere a eventualelor deficiențe;
- Situațiile în care acțiunile au depășit așteptările, însoțite de comentarii punctuale.

4 PROCESUL DE RAPORTARE

Planul de acțiuni

În urma rezultatelor Raportului de evaluare, Comitetul de Decizii din cadrul GPE va elabora Planul de acțiuni rezultat în urma analizei sugestiilor și recomandărilor înregistrate în raportul de evaluare.

Planul de acțiuni va include următoarele:

- Prioritizarea sugestiilor și recomandărilor în funcție de criteriul de timp (termen scurt, mediu sau lung);
- Clasificarea sugestiilor și recomandărilor în funcție de obiectivele evaluate;
- Clasificarea bunelor practici identificate și stabilirea mecanismului de diseminare a acestora;
- Acțiuni corective și de implementare a sugestiilor, recomandărilor și bunelor practici, inclusiv stabilirea organizațiilor responsabile cu implementarea și durata de implementare.

După finalizare, Planul de acțiuni va fi distribuit tuturor organizațiilor participante în vederea avizării acestuia, cu scopul de a fi prezentat, spre aprobare, la prima ședință a CNSSU de către CNCAN.

ANEXĂ. OBIECTIVE ȘI CRITERII DE RĂSPUNS

Anexa prezintă o descriere a criteriilor de evaluare pentru obiectivele stabilite la Nivelul I. Aceste criterii vor fi folosite pentru identificarea oportunităților de îmbunătățire sau a celor mai bune practici ale fiecărui obiectiv stabilit.

A. MANAGEMENTUL OPERAȚIUNILOR DE RĂSPUNS LA URGENȚĂ NUCLEARĂ SAU RADIOLOGICĂ

A1 Asigură că orice eveniment este notificat organizațiilor de răspuns, iar acestea se activează corespunzător în funcție de evoluția evenimentelor.

Puncte de notificare situate în afara zonei de amplasament sunt stabilite pentru a primi notificări în cazul unei eventuale urgențe nucleare. Pentru a facilita procesul de evaluare se iau în considerare următoarele:

- *Punctele de notificare sunt disponibile 24/7;*
  - *Mijloacele și căile de comunicare sunt adecvate, fiabile și variate;*
  - *Pe lângă notificare sunt oferite informațiile necesare inițierii răspunsului în afară amplasamentului (dacă este cazul).*
- a. Punctele de notificare sunt dotate corespunzător pentru transmiterea de informații;
  - b. Notificările și schimburile de informații se realizează în conformitate cu planurile și procedurile organizațiilor de răspuns;
  - c. Orice reclasificare a situației de urgență este notificată imediat către celelelalte organizații (naționale și internaționale);
  - d. Notificările internaționale sunt realizate cu promptitudine. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
    - *Sunt oferite informații despre clasificarea urgenței;*
    - *Sunt oferite informații despre potențialele efecte transfrontaliere;*
    - *Punctul de notificare național destinat informărilor internaționale este disponibil 24/7 și dotat corespunzător;*
  - e. Statele vecine ce au teritorii în zonele și distanțele de planificare sunt notificate cu promptitudine și li se oferă informații cu privire la acțiunile de protecție pentru populație.

A2 Asigură coordonarea operațiunilor de răspuns la urgență.

- a. Existența structurii unice de comandă și control unificată pentru coordonarea eficientă a răspunsului atât pe amplasament cât și în afara lui.
  - *Autoritatea și responsabilitatea pentru coordonarea răspunsului la urgență, precum și luarea deciziilor sunt clar atribuite;*

- *Decizii asupra acțiunilor de răspuns la urgență sunt luate și implementate rapid.*
- b. Răspunsul la urgență este gestionat în coordonare cu toate organizațiile din zonele și distanțele de planificare la urgență. Pentru a facilita procesul de evaluare se iau în considerare următoarele:
- *Coordonarea dintre organizațiile de răspuns este menținută astfel încât eforturile de răspuns să fie eficiente, cu un minim de resurse consumate;*
  - *Sunt disponibili ofițeri de legătură conform planurilor și procedurilor organizațiilor de răspuns.*
- c. Eforturile de răspuns ale organizațiilor sunt coordonate. Pentru a facilita procesul de evaluare se ține cont de:
- *Eforturile de răspuns dintre organizațiile diferite sunt coordonate pentru a maximiza eficiența răspunsului. Multe organizații de răspuns pot avea capacități și capacități similare, efortul lor la răspuns ar trebui să fie complementar și să maximizeze personalul și resursele disponibile în timpul răspunsului.*

B. PROTECȚIA POPULAȚIEI

B1 Punerea în aplicare a acțiunilor urgente sau timpurii de protecție pentru protecția populației.

- a. Situația de urgență de pe amplasament este reevaluată în mod continuu iar acțiunile de protecție se modifică în acord cu evaluarea;
- b. Organizațiile își coordonează eforturile pentru salvarea de vieți și reducerea efectelor adverse asupra sănătății. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Acțiunile de protecție ar trebui să fie recomandate imediat pe baza clasificării situației de urgență, iar recomandarea ar trebui revizuită pe baza monitorizării continue a situației;*
  - *Factorii de decizie iau măsuri prompte pentru implementarea acțiunilor de protecție în urma notificării.*
- c. Factorii decizionali sunt informați periodic asupra pericolelor din afara amplasamentului care sunt evaluate în mod constant. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Raportarea analizelor și evaluărilor în concordanță cu planurile de urgență*
- d. Se implementează acțiuni de protecție pentru a evita efecte deterministice. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Infrastructura sistemului de răspuns este utilizată pentru a limita efectele deterministice, pentru implementarea acțiunilor urgente de protecție (de ex., sistemul de notificare automat, adăpostirea în unități*

- de învățământ, etc.);*
  - *Sunt identificate toate sursele potențiale de obținere a datelor radiologice (de ex., rețeaua fixă de detectori din vecinătatea CNE Cernavodă, informațiile din teren);*
  - *Modul de implementare a deciziei de administrare a pastilelor de iodură de potasiu;*
  - *Comunicarea acțiunilor adecvate pentru protecția lucrătorilor în situații de urgență;*
  - *Alertarea grupurilor de populație permanente, speciale sau tranziente (de exemplu, turiști) sau a celor responsabili de aceștia;*
  - *Protejarea surselor de hrană și apă;*
  - *Impunerea de restricții asupra consumului imediat al produselor din ferme sau grădini și a laptelui produs local;*
  - *Monitorizarea și decontaminarea evacuaților;*
  - *Îngrijirea evacuaților;*
  - *Amenajarea de facilități speciale (de exemplu, centre de recepție); și*
  - *Controlarea accesului în zonele afectate și restricționarea accesului terestru, aerian, pe calea apelor sau căi ferate.*
- e. Luarea deciziilor și implementarea acțiunilor de protecție timpurii. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Se efectuează monitorizarea radiologică în afara zonei amplasamentului pe baza căreia se iau decizii pentru implementarea acțiunilor de protecție timpurii.*
  - *Rezultatele monitorizării sunt comunicate imediat pentru luarea deciziilor privind implementarea acțiunilor de protecție timpurii.*
- f. În deciziile pentru implementarea acțiunilor de protecție se ține cont de consecințele non-radiologice. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Deciziile care ar putea rezulta în pierderi de vieți omenești (de exemplu, evacuarea unui spital cu o unitate de terapie intensivă) sunt comparate cu riscul actual de expunere la radiații în zona respectivă.*

B2 Monitorizarea situației de urgență și modificarea acțiunilor de protecție în funcție de necesități.

- a. Organizațiile de răspuns înțeleg situația de pe amplasament și din afara amplasamentului și evaluează permanent evoluția acesteia. În procesul de luarea deciziilor se utilizează informații provenite din monitorizarea radiologică;
- b. Organizațiile de răspuns înțeleg acțiunile ce trebuie să fie întreprinse pentru implementarea deciziilor.

B3 Asigurarea de servicii de asistență pentru gestionarea impactului psiho-social asupra publicului larg.

- a. Organizațiile guvernamentale, cu responsabilități în comunicarea și informarea publică, răspund efectelor non-radiologice (panică, anxietate, etc). Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Asigură comunicarea și informarea publică prin mesaje de calmare de informare asupra riscurilor de sănătate în conformitate cu ghidurile și procedurile de răspuns (dacă este cazul) cu scopul de :*
    - *A monitoriza și răspunde la orice efect de sănătate;*
    - *A contracara reacții inadecvate sau neautorizate din partea lucrătorilor și a publicului;*
    - *A desemna structuri care să identifice sursa unor astfel de reacții și să facă recomandări pentru a le contracara.*

B4 Controlul și monitorizarea accesului în zonele restricționate după evacuare sau relocare.

- a. Verificarea nivelului de contaminare a oamenilor, vehiculelor și echipamentelor ce părăsesc zona cu acces controlat și decontaminarea după caz;
- b. Restricționarea și monitorizarea accesului în zonele evacuate sau relocate, precum și limitarea duratei accesului populației locale în zonă.

C. PROTECȚIA LUCRĂTORILOR ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ

C1 Furnizarea mijloacelor și metodelor necesare pentru asigurarea siguranței lucrătorilor.

- a. Pericolele de pe amplasament și din afara acestuia sunt monitorizate, evaluate și comunicate lucrătorilor. Pericolele de pe amplasament se referă inclusiv la pericolele non-radiologice cu care lucrătorii la urgență s-ar putea confrunta. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Informații ce ar putea fi critice lucrătorilor în situații de urgență sunt transmise prin intermediul lanțului de comandă într-un timp cât mai scurt și comunicate acestora.*
- b. Doza încasată de lucrătorii în situații de urgență este monitorizată și menținută la un nivel cât mai scăzut posibil. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Dozele lucrătorilor în situații de urgență sunt monitorizate și se aplică cei 3 factori de reducere a dozelor (timp, distanță și ecranare);*
  - *In vederea menținerii dozelor individuale la un nivel cât mai scăzut posibil, o abordare graduală în ceea ce privește limitele de expunere a lucrătorilor trebuie să fie luată în considerare (de exemplu, prima limită de doză stabilită nu ar trebui să fie de 50mSv, ci de 10mSv.*

După ce doza încasată de majoritatea lucrătorilor de răspuns la urgență a atins valoarea de 10mSv, limita va fi crescută la 20mSv, etc.).

- c. Primii respondenți primesc informațiile necesare pentru a se asigura că își iau măsurile eficiente de protecție proprie când oferă primul ajutor sau transportă un pacient contaminat;
- d. Identificarea lucrătorilor la urgență fără pregătire anterioară și instruirea imediată (la fața locului) a acestora;
- e. Dozele lucrătorilor în situații de urgență sunt evaluate cât mai curând posibil după expunere, iar rezultatele le sunt comunicate acestora.

C2 Asigurarea de servicii de asistență pentru gestionarea impactului psiho-social asupra lucrătorilor în situații de urgență.

- a. Lucrătorii în situații de urgență sunt instruiți și familiarizați cu procedurile de minimizare a expunerii;
- b. Ședințe de informare asupra riscurilor au loc înaintea fiecărei acțiuni ce urmează a fi executată. Riscurile radiologice sunt bine detaliate, precum și debitul de doză în zona de operare și limita ce ar necesita evacuarea zonei în cauză (debitul de doză și doza efectivă);
- c. Lucrătorii în situații de urgență sunt informați despre doza încasată;

D. SCHIMBUL DE INFORMAȚII ȘTIINȚIFICE/ TEHNICE

D1 Datele științifice/tehnice sunt transmise și primite de organizațiile de răspuns pentru a asigura informarea factorilor de decizie pe parcursul răspunsului la urgență.

- a. Schimbul de informații între organizațiile de răspuns se realizează conform procedurilor proprii de răspuns;
- b. Informații tehnice sunt distribuite între organizațiile cu atribuții în susținerea deciziilor pentru prognozările privind eliberările radioactive și consecințele aferente.
- c. Transmiterea de informații tehnice trebuie să fie realizată neîntârziat prin orice mijloc de comunicare disponibil.

D2 Colectarea automată a datelor se bazează pe operarea și funcționalitatea rețelei de monitorizare a radioactivității mediului care sprijină procesul decizional.

- a. Informații în timp real sunt disponibile în locații cheie și sunt folosite ca

suport în luarea și implementarea deciziilor. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:

- *Citirile detectorilor din rețeaua de monitorizare a CNE sunt disponibile Dispecerului Șef de Tură sau Controlorului Urgenței și la COSU CNCAN*
  - *Citirile detectorilor din rețeaua de monitorizare națională sunt disponibile la COSU CNCAN, CNCCI și la punctul de comandă mobil înaintat.*
- b. Datele din locațiile cheie afișate în timp real sunt utilizate în procesul lor de luare a deciziilor.

D3 Datele sunt disponibile pentru a transmite recomandări sau restricții privind consumul de alimente, furaje și apă, după caz

- a. Informațiile radiologice colectate de echipele mobile, indiferent de organizația din care fac parte, sunt comunicate la CNCCI, punctul de comandă mobil înaintat și la COSU CNCAN. Pentru a facilita procesul de evaluare sunt luate în considerare următoarele:
- *Datele radiologice sunt folosite pentru a determina acțiunile de protecție ce trebuie implementate (de ex., acțiuni de protecție pe termen lung, măsuri în agricultură, etc.).*

E. ASIGURAREA EFICIENȚEI RĂSPUNSULUI MEDICAL

E1 Evacuarea din motive medicale de pe amplasamentul CNE Cernavoda, dacă este cazul, și transportul la o clinică medicală locală se realizează prompt.

- a. Pentru inițierea rapidă a suportului medical se verifică anunțarea imediată a paramedicilor. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Paramedicii primesc acces rapid în zonă; și*
  - *Paramedicii primesc toate informațiile despre condițiile de pe amplasament și despre acțiunile de protecție necesare.*
- b. Răspunsul medical de pe amplasament în timpul tuturor etapelor urgenței radiologice este eficient. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Paramedicii oferă servicii de răspuns medical pe toată durata urgenței;*
  - *Dispecerul Șef de Tură al CNE Cernavoda notifică Spitalului local despre orice victimă contaminată ce urmează să fie transportată la spital.*
- c. Răspunsul medical din afara amplasamentului în timpul tuturor etapelor urgenței este eficient. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
- *Paramedicii oferă răspuns medical și servicii de asistență populației*

locale căreia i s-a recomandat adăpostirea;

- *În cazul unei evacuări preventive, paramedicii oferă asistență populației cu handicap locomotor din zona ce urmează a fi evacuată.*

E2 Instituțiile din domeniul medical sunt informate permanent asupra evoluției situației și își îndeplinesc rolul și responsabilitățile conform propriilor planuri de răspuns la urgențe nucleare și radiologice.

- a. COSU MS asigură suportul necesar CNSSU în luarea deciziilor cu implicații medicale și asupra sănătății;
- b. COSU MS trebuie să dispună de infrastructura necesară pentru a coordona răspunsul medical în cazul urgenței generale.

E3 Informațiile legate de sănătatea populației sunt furnizate responsabililor cu informarea și comunicarea publică și sunt vehiculate prin toate mijloacele de comunicare publică.

- a. La nivelul MS, se organizează centre de informare de tip *call-centre* pentru a pune la dispoziția publicului informații privind măsurile de protecție a sănătății;
- b. Implementarea acțiunii de protecție privind administrarea pastilelor de iodură de potasiu este realizată după avizarea de către MS, iar decizia este comunicată populației locale;
- c. Populația alarmată despre o potențială expunere la radiații sau contaminare, este direcționată către o locație secundară pentru acordarea de asistență de specialitate și pentru monitorizare;
- d. Sunt diseminate informații care abordează eventuale pericole percepute și care cuprind recomandări de limitare a expunerii. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
  - *Explicațiile privind pericolele de expunere sunt minime, iar informațiile sunt simple, clare și concise;*
  - *Publicul este informat despre limitarea răspândirii contaminării;*
  - *Se confirmă publicului că persoanele evacuate sunt monitorizate, decontaminate, dacă este cazul, și nu reprezintă un pericol pentru ceilalți;*
  - *MS pune la dispoziția publicului cel puțin o linie de urgență pentru informații suplimentare.*

E4 Acțiunile medicale sunt sprijinite de organizațiile externe.

- Tehnicienii de radioprotecție ai CNE Cernavodă și evaluatorii radiologici oferă suport echipelor și unităților medicale, precum și centrelor de recepție;

F. COORDONAREA ORGANIZAȚIILOR ÎN PROCESUL DE COMUNICARE ȘI INFORMARE PUBLICĂ

F1 Produsele media sunt armonizate între toate organizațiile de răspuns.

- a. Toate organizațiile cu atribuții în comunicarea și informarea publică, oferă informații relevante, corecte, într-un mod coordonat și în cel mai scurt timp posibil. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
  - *În urma declarării urgenței sau primirii solicitărilor multiple de informații cu privire la o posibilă situație de urgență, se stabilește un mecanism coordonat de comunicare între toate organizațiile de răspuns. Mecanismul trebuie să cuprindă:*
    - *emiterea de comunicate de presă;*
    - *stabilirea sursei oficiale de informații, Vocea unică;*
    - *organizarea de conferințe de presă;*
    - *coordonarea între organizațiile de răspuns.*
  - *Utilizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru (de ex., modele de comunicate de presă, liste cu întrebări anticipate din partea presei și a populației, etc.);*
  - *Informarea promptă a populației asupra riscurilor și acțiunilor de protecție;*
  - *Date comunicate cuprind informații simple, fără termeni tehnici, jargon și acronime;*
  - *Implementarea unor noi acțiuni de protecție este comunicată prompt și explicată;*

F2 Se răspunde prompt temerilor și solicitărilor presei și se rectifică eventuale dezinformări.

- a. Informațiile transmise de organizațiile de răspuns ca urmare a solicitărilor primite din partea presei sunt coordonate. Pentru a facilita procesul de evaluare se iau în considerare următoarele:
  - *Solicitările presei sunt monitorizate și înregistrate. Solicitățile din afara sferei de competență a unei organizații vor fi direcționate către organizația competentă.*
  - *Sintetizarea celor mai frecvente solicitări și elaborarea unor răspunsuri complete și documentate pentru presă.*
- b. Organizațiile de răspuns dispun de mijloace de verificare a informațiilor primite din partea populației și a presei. Pentru a facilita procesul de evaluare se iau în considerare următoarele:
  - *Informațiile sunt verificate înainte de furnizarea lor către presă.*
- c. Informațiile apărute în presă sunt monitorizate și analizate pentru combaterea dezinformării și a zvonurilor.
- d. Mesajele sunt construite anticipat, adaptate fiecărei categorii de public luându-se în considerare tipul de relații locale, naționale, internaționale, tipul de interacțiune și relaționare precedente. Pentru a facilita procesul de evaluare se iau în considerare următoarele:

- *Mesajele vor fi diseminate, pe cât posibil, înainte ca zvonurile sau speculațiile să scape de sub controlul organizațiilor.*

F3 Se răspunde într-o manieră promptă și conformă cu realitatea temerilor populației.

- a. Informațiile transmise de organizațiile de răspuns ca urmare a solicitărilor primite din partea populației sunt coordonate. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
  - *Solicitările populației sunt monitorizate și înregistrate. Solicitățile din afara sferei de competență a unei organizații vor fi direcționate către organizația competentă.*
  - *Subiectele de interes general sunt incluse în comunicatele de presă, conferințe de presă, etc.*
- b. Rețelele de socializare sunt monitorizate pentru a identifica îngrijorările majore ale populației. Pentru a facilita procesul de evaluare se consideră următoarele:
  - *Monitorizarea se realizează cu scopul de a răspunde prompt dezinformărilor, confuziilor, etc.*